

**UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA**

DIPLOMSKO DELO

**VPLIV SPREMENJENE INSOLVENTNE ZAKONODAJE
NA POTEK INSOLVENČNIH POSTOPKOV V SLOVENIJI**

Ljubljana, avgust 2013

NELA TROŠIČ

IZJAVA

Študentka Nela Trošič izjavljam, da sem avtorica tega diplomskega dela, ki sem ga napisala pod mentorstvom prof. Metke Tekavčič, in ne dovolim objave diplomskega dela na fakultetnih spletnih straneh.

Ljubljana, dne

11. 9. 2013

Podpis: _____

KAZALO

1	UVOD	1
2	SPLOŠNE DOLOČBE ZAKONA	2
2.1	OPREDELITEV TEMELJNIH POJMOV	2
2.2	ZAKONA O PRISILNI PORAVNAVI, STEČAJU IN LIKVIDACIJI	2
2.2.1	<i>Insolvenčni postopki</i>	2
2.2.2	<i>Prednosti in pomanjkljivosti insolvenčnih postopkov po ZPPSL</i>	4
2.3	ZAKON O FINANČNEM POSLOVANJU PODJETIJ	5
2.3.1	<i>Glavna načela finančnega poslovanja podjetja po ZFPPod</i>	6
2.3.2	<i>Prednosti in pomanjkljivosti ZFPPod</i>	8
2.4	ZAKONA O FINANČNEM POSLOVANJU, POSTOPKIH ZARADI INSOLVENTNOSTI IN PRISILNEM PRENEHANJU	8
2.4.1	<i>Ocena stanja in razlogi za sprejetje ZFPPIPP</i>	8
2.4.2	<i>Poglavitne rešitve in hkrati bistvene razlike med ZPPSL in ZFPPIPP</i>	11
2.4.3	<i>Temeljna načela v postopkih zaradi insolventnosti v ZFPPIPP</i>	11
2.5	DOPOLNITVE IN SPREMEMBE ZAKONA O FINANČNEM POSLOVANJU, POSTOPKIH ZARADI INSOLVENTNOSTI IN PRISILNEM PRENEHANJU	14
2.5.1	<i>Ocena stanja, učinki in razlogi za spremembe in dopolnitve ZFPPIPP</i>	14
2.5.2	<i>Cilji, načela in poglavitne rešitve novel zakona ZFPPIPP</i>	15
2.5.3	<i>Presoja posledic novega zakona ZFPPIPP-UPB7</i>	19
2.5.4	<i>Predlog zakona o sistemski razdolžitvi in slaba banka</i>	19
2.6	PLAČILNA DISCIPLINA	20
2.6.1	<i>Zakon o preprečevanju zamud pri plačilih</i>	21
3	PRIKAZ PREDLAGANE UREDITVE V PRAVU EVROPSKE UNIJE	22
3.1	NEMČIJA	22
3.2	AVSTRIJA	22
3.3	ŠPANJA	23
	SKLEPI IN PREDLOGI IZBOLJŠAV	23
	LITERATURA IN VIRI	24
	PRILOGE	28

KAZALO SLIK

Slika 1:	Vloženi predlogi za začetek insolvenčnega postopka v obdobju 2001–2008.....	9
Slika 2:	Končani insolvenčni postopki v obdobju 2001–2008.....	10
Slika 3:	Število začelih insolvenčnih postopkov družb v obdobju januar 2009–julij 2013*	15
Slika 4:	Mesečno povprečno število blokad transakcijskega računa v obdobju januar 2009–julij 2013*	20
Slika 5:	Število začelih stečajev nad pravno osebo glede na panogo v obdobju januar 2008–julij 2013*	21

KAZALO TABEL

Tabela 1: Prednosti in pomanjkljivosti insolvenčnega zakona ZPPSL.....	4
Tabela 2: Prednosti in pomanjkljivosti sprejetega zakona ZFPPod.....	8
Tabela 3: Splošna temeljna načela za postopke zaradi insolventnosti.....	12
Tabela 4: Primerjava ureditve stečajnega postopka nad pravno osebo v ZPPSL in ZFPPIPP	12
Tabela 5: Novele zakona ZFPPIPP	16

1 UVOD

V diplomskem delu bom predstavila razvoj insolvenčnega prava v Sloveniji od osamosvojitve do danes in posledice spreminjanja insolvenčne zakonodaje na poslovanje družb ter posledično na gospodarstvo. Finančna kriza ter spremembe gospodarskih in socialnih razmer tako doma kot tudi v tujini vplivajo na dosledno spreminjanje in dopolnjevanje zakonodaj na tem področju za zagotavljanje konstantne in stabilne ureditve.

Za postopke zaradi insolventnosti se uporablja Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, ki je bil sprejet 1. 10. 2008 in do danes že petkrat noveliran. Celovit zakon za postopke zaradi insolventnosti je združil in v celoti nadomestil Zakon o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji in Zakon o finančnem poslovanju podjetij. Sprejet insolvenčni zakon je bil relativno hitro speljan, zato so bile spremembe in dopolnitve zakonodaje pričakovane. Državni zbor Republike Slovenije je od Ministrstva za pravosodje, ki je odgovorno za insolvenčno zakonodajo, dne 23. 5. 2013 sprejel zadnjo predlogo novele zakona za insolvenčne postopke. Sprejete spremembe in dopolnitve insolvenčne zakonodaje posledično vplivajo tudi na prenovo drugih zakonov.

Zaradi obsežnih in kompleksnih zakonodaj, ki urejajo poslovanje družb je treba za objektivne ocene učinkov zakonov gledati celotno sliko slovenskega gospodarstva v primerjavi z zakonodajami v tujini. Slovensko gospodarstvo in veljavna ureditev se zgleduje po priporočilih dobrih praks in zakonodaje v tujini. Glede na lansko poročilo Svetovne banke (*The World bank*, 2012a) je stanje na področju postopkov zaradi insolventnosti v Sloveniji primerljivo evropskemu povprečju. Tudi v okviru drugega poročila, (*The World bank*, 2012b) pripravljenega s strani Svetovne banke in Mednarodnega denarnega sklada ob sodelovanju z drugimi institucijami, je bilo ugotovljeno, da veljavna ureditev zakonodaje postopkov zaradi insolventnosti za ohranjanje podjetij sledi ciljem ostalih držav srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. Slovenija sledi ureditvam insolvenčne zakonodaje v drugih evropskih državah, kot so Nemčija, Avstrija in Španija, ki so za primerjavo z našim pravnim sistemom vključene v nalogi.

Namen diplomske naloge je opredeliti bistvo uporabljenih zakonov za postopke zaradi insolventnosti in namen sprememb insolvenčne zakonodaje od osamosvojitve Slovenije do danes. Dejstvo, da je bil sprejet insolvenčni zakon petkrat noveliran in da so predlagatelji v zadnjem predlogu novele mnenja, da imamo še vedno odprta področja za izboljšanje obstoječega zakona, potrjuje, da je za določanje insolvenčne zakonodaje potrebna temeljita presoja ustreznosti prenove obstoječe zakonodaje v Sloveniji oziroma prilagoditev zakonodaje glede na stanje gospodarskega okolja.

Cilj diplomskega dela je predstaviti glavne spremembe in dopolnitve insolvenčne zakonodaje in na ocenah statistike ter na analizi pravne podlage insolvenčnih postopkov ugotoviti, ali prenove insolvenčnih zakonov prispevajo k boljšemu delovanju sistema na tem področju v Sloveniji. Poskušala bom dokazati, da veljavna ureditev zakona za postopke zaradi insolventnosti ni trajna, temveč je zaradi spreminjajočih se razmer v gospodarstvu nujno potrebna občasne prenove.

Glede na obsežno obravnavano tematiko se bom osredotočila zgolj na osnovne opredelitve postopkov in poglavja v posameznih zakonih, ki izpostavljajo spremembe in dopolnitve insolvenčne zakonodaje.

Za doseg zelenega cilja izbrane diplomske naloge sem uporabila različne deskriptivne metode. Iz domače in tuje strokovne literature sem z metodo deskripcije pojasnila osnovne pojme insolvenčnih postopkov. Uporabila sem tudi metodo komparacije in metodo kompilacije ter kvalitativno in kvantitativno metodo. Pri pripravi dela mi je bilo v pomoč tudi znanje, pridobljeno z delovnimi izkušnjami in dodatnimi izobraževanji.

2 SPLOŠNE DOLOČBE ZAKONA

2.1 Opredelitev temeljnih pojmov

Družba se lahko v svojem življenjskem ciklu znajde tako v finančnih, gospodarskih in drugih situacijah, v katerih mora znati ustrezno reagirati. Za reševanje težav in nadaljnje nemoteno poslovanje mora poslovodstvo družbe oziroma odgovorni člani v družbi poznati ustrezne zakone in njihovo vsebino. Insolvenčna zakonodaja opredeljuje finančno poslovanje družb in načine reševanja nastalih situacij. Poznavanje vsebine zakona za postopke zaradi insolventnosti in drugih zakonov, ki določajo poslovanje družb, omogoča pravočasno in ustrezno reagiranje poslovodstva družbe v različnih stanjih.

Insolvenčna zakonodaja sledi spremembam in dopolnitvam Zakona o gospodarskih družbah (Ur. l. RS, št. 42/2006, 65/2009-UPB3, v nadaljevanju ZGD-1), ki med drugim opredeljuje tudi temeljna pravila poslovanja družb.

Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Ur. l. RS, št. 40/2009, 63/2013-UPB7, v nadaljevanju ZFPPIPP-UPB7) v 7. členu določa pojem pravne osebe, podjetnika, zasebnika in potrošnika:

- 1) Gospodarska družba je pravna oseba, organizirana v eni od oblik iz tretjega odstavka 3. člena ZGD-1.
- 2) Podjetnik ali podjetnica (v nadaljnjem besedilu: podjetnik) je fizična oseba iz šestega odstavka 3. člena ZGD-1.
- 3) Zavod ali javni zavod je zavod ali javni zavod po zakonu, ki ureja zavode.
- 4) Zadruga je zadruga po zakonu, ki ureja zadruge.
- 5) Društvo je društvo po zakonu, ki ureja društva.
- 6) Javni sklad je javni sklad po zakonu, ki ureja javne sklade.
- 7) Zasebnik je zdravnik, notar, odvetnik, kmet ali druga fizična oseba, ki ni podjetnik in ki kot poklic opravlja določeno dejavnost.
- 8) Potrošnik ali potrošnica je fizična oseba, ki ni niti podjetnik niti zasebnik.

Insolvenčna zakonodaja ZFPPIPP-UPB7 velja za vse zgoraj opredeljene pojme pravne osebe, podjetnika, zasebnika in potrošnika.

2.2 Zakona o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji

Zakon o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji (Ur. l. RS, št. 67/1993, v nadaljevanju ZPPSL) je prvič samostojno določal slovensko stečajno zakonodajo in je skupaj s stečajno zakonodajno Uredbo Sveta (Ur. l. RS 160/2000, v nadaljevanju Uredba 1346/2000) urejal splošna materialna in procesna pravila za izvedbo prisilne poravnave in stečaja nad dolžnikom.

2.2.1 Insolvenčni postopki

Glede na dinamično gospodarstvo je prisotno konstantno ustanavljanje novih družb, na drugi strani pa zaradi neekonomskega poslovanja zaprtje družb. Pri poslovanju družbe je vpeta država, vodstvo, lastniki, upniki in ne nazadnje tudi vsi zaposleni. Tako pri nastajanju novih družb kot tudi pri zapiranju družb nastajajo stroški, ki jih je treba v največji meri zmanjšati. Zaradi stroškov poslovanja potrebujemo zakone, ki istovrstne postopke natančno določajo in poenotijo.

2.2.1.1 Stečajni postopek

Slabo finančno stanje dolžnika je razlog za začetek stečajnega postopka, ki ga je lahko po 3. členu ZPPSL predlagal upnik, dolžnik ali osebno odgovorni družbenik. S pravnega vidika je začetek stečajnega postopka veljal z objavo oklica o začetku stečajnega postopka na oglasni deski sodišča in z objavo v Uradnem listu Republike Slovenije (v nadaljevanju URL RS) na dan izdanega sklepa o začetku stečajnega postopka. 93. člen ZPPSL je določal, da predlagatelj do začetka stečajnega postopka z danim predujmom krije nastale stroške. Stečajni postopek je opravljalo stvarno pristojno sodišče.

ZPPSL je v 2. členu določal, da se stečajni postopek opravi nad insolventnim ali prezadolženim dolžnikom, razen v primeru, ko ima dolžnik samo enega upnika, in v primeru invalidske družbe brez predhodno izdanega soglasja s strani vlade Republike Slovenije. Plačilno nesposobno in prezadolženo družbo je bilo po 5. členu ZPPSL možno rešiti le z vložitvijo predloga prisilne poravnave s strani dolžnika, ko se stečajni postopek nad dolžnikom še ni začel. V tem primeru začetek stečaja zoper dolžnika ni bil dovoljen do konca prisilne poravnave.

Organi stečajnega postopka so stečajni senat, ki ga sestavljajo 3 sodniki, od katerih je eden imenovan za predsednika senata ter stečajni upravitelj in upniški odbor. Poleg organov stečajnega postopka se za potrebe ugotavljanja dejstev, ki pojasnjujejo stanje družbe v stečajnem postopku, vključi tudi ostale akterje, kot so priče, izvedenci in ostali. Stečajni postopek se ni začel niti v primeru, ko dolžnik ni imel dovolj sredstev v stečajni masi za poravnavo osnovnih stroškov za začetek postopka. Sredstva, določena z zakonom v stečajni masi, so se vnovčila s prodajo premoženja in izterjavo terjatev, iz katerih so se izplačala iz razdelitvene mase, opredeljene po zakonu. Za vnovčenje dolžnikovega premoženja je bilo dovoljeno sklepanje novih poslov, za potrebe povečanja ali zmanjševanja stečajne mase pa je bilo dovoljeno končanje začelih poslov. O tem je odločal stečajni senat na predlog stečajnega upravitelja. ZPPSL je v 174. členu določal, da mora biti za začetek stečajnega postopka nad dolžnikom ocena stečajne mase vredna več kot 10.000.000 tolarjev. V nasprotnem primeru je zakon določal, da se je nad dolžnikom opravil skrajšan stečajni postopek. 10. člen ZPPSL je najprej določal dolžniku poravnavo stroškov stečajnemu upravitelju, nato upnikom in nazadnje tudi delničarjem in lastnikom deležev. Po 169. členu je senat po prejetju predloga predsednika stečajnega senata in z objavo odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije zaključil stečajni postopek. V praksi je stečajni postopek po obravnavanem insolvenčnem zakonu vodil v konec poslovanja družbe.

V primeru, da je družba kratkoročno nelikvidna še ne pomeni začetek stečaja. Žnidaršič Kranjc (1993, str. 23–24) pravi takole: »Nesolventnost v stečajnem smislu je bolj kritična in označuje kronično in ne zgolj začasno nelikvidnost dolžnika. Dolžnik se znajde v položaju, ko je ocenjena vrednost aktive manjša od obveznosti podjetja. To pomeni, da je neto vrednost dolžnika negativna«.

2.2.1.2 Likvidacija

V kolikor niso izpolnjeni pogoji za začetek stečaja, 176. člen ZPPSL določa prenehanje pravne osebe z likvidacijo. Organa postopka likvidacije sestavljata likvidacijski senat in likvidacijski upravitelj. Ostali pogoji in načini izvedbe postopka likvidacije so enaki predhodno opisanemu stečajnemu postopku.

2.2.1.3 Prisilna poravnava in finančna reorganizacija družbe

Za poplačilo upnikov in odprave insolventnosti ZPPSL v 1. členu določa prisilno poravnavo in finančno reorganizacijo družbe. Organ prisilne poravnave sestavlja poravnalni senat, ki ga sestavljajo trije sodniki. Poravnalni senat imenuje upniški odbor, predsednik poravnalnega senata oziroma sodnik pa imenuje upravitelja prisilne poravnave. V kolikor upravitelj prisilne poravnave ni določen, opravlja njegove funkcije predsednik prisilne poravnave.

Prva faza postopka prisilne poravnave je vložitev predloga za začetek prisilne poravnave, ki mora obsegati zahtevano dokumentacijo in je opredeljena v 24. členu ZPPSL. Naroku za prisilno poravnavo sledi glasovanje upnikov in s potrditvijo poravnalnega senata se pravnomočna prisilna poravnava vroči dolžniku, hkrati pa se objavi na oglasni deski sodišča in v Uradnem listu Republike Slovenije.

Finančno reorganizacijo poslovnega subjekta določa 48. in 49. člen ZPPSL. Za povečanje plačilne sposobnosti in posledično poplačilo terjatev mora dolžnik v finančnem načrtu reorganizacije oceniti, obrazložiti načine in ukrepe za doseg želene.

Glavni cilji finančne reorganizacije so:

- 1) povečanje likvidnih sredstev,
- 2) povečanje osnovnega kapitala,
- 3) racionalizacija proizvodnje in poslovanja,
- 4) povečanje dohodka oziroma poslovanja,
- 5) možnost prenehanja delovnih razmerij zaradi finančne reorganizacije.

Izbrani način za izboljšanje finančnega stanja družb mora biti skrbno in načrtno pripravljen z jasno izbranim ciljem.

2.2.2 Prednosti in pomanjkljivosti insolvenčnih postopkov po ZPPSL

Ob sprejetju prvega insolvenčnega zakona v Sloveniji je bilo pričakovati kar nekaj sprememb. ZPPSL je prinesel številne novosti v slovenski prostor, ki so se sčasoma pokazale za bolj ali manj ustrezne rešitve.

Iz tabele 1 so razvidne njegove glavne prednosti in pomanjkljivosti, ki so razdeljene na štiri glavne skupine in predstavljajo osnovni namen sprejetja zakonov o postopkih zaradi insolventnosti.

Tabela 1: Prednosti in pomanjkljivosti insolvenčnega zakona ZPPSL

Namen in vpliv zakona ZPPSL	Glavna vsebina insolvenčnega zakona
Ohranjanje zdravih jeder gospodarstva.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Finančna reorganizacija lahko omogoči plačilno sposobnost družbe. 2) Finančna reorganizacija lahko omogoči plačilno sposobnost družbe. Prodaja dolžnika in določanje prodajne cene premoženja dolžnika določata 146. in 151. člen:<ul style="list-style-type: none"> - prodaja dolžnika kot pravne osebe je možna na javni dražbi, z zbiranjem ponudbe ali kot hitra prodaja dolžnika preko neposredne pogodbe;

se nadaljuje

nadaljevanje

Namen in vpliv zakona ZPPSL	Glavna vsebina insolvenčnega zakona
Ohranjanje zdravih jeder gospodarstva.	<ul style="list-style-type: none"> - končna cena premoženja dolžnika je lahko precenjena (če je več kupcev) ali podcenjena na podlagi sodne ocene vrednosti premoženja in z internim dogovorom med kupci. 3) Finančna reorganizacija lahko omogoči plačilno sposobnost družbe. 4) Prodaja dolžnika in določanje prodajne cene premoženja dolžnika določata 146. in 151. člen: <ul style="list-style-type: none"> - prodaja dolžnika kot pravne osebe je možna na javni dražbi, z zbiranjem ponudbe ali kot hitra prodaja dolžnika preko neposredne pogodbe; - končna cena premoženja dolžnika je lahko precenjena (če je več kupcev) ali podcenjena na podlagi sodne ocene vrednosti premoženja in z internim dogovorom med kupcem
Pristojnost in funkcije organov insolventnega dolžnika.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Zavrnitev uredb predsednika stečajnega senata s strani upravitelja ali upravniškega odbora omogoča organu stečajnega postopka varovanje položaja. 2) Upniki ali upravitelj postopka lahko izpodbija pravna dejanja dolžnika določena v 125. členu z namenom enakopravnega obravnavanja upnikov. Postopek je praviloma dolgotrajen, uspešnosti pa ne zagotavlja pravnomočna obsodba, ampak njena izvršba. 3) Zavrnitev uredb predsednika stečajnega senata s strani upravitelja ali upravniškega odbora omogoča organu enakopravno obravnavanje upnikov. Postopek je praviloma dolgotrajen, uspešnosti pa ne zagotavlja pravnomočna obsodba, ampak njena izvršba. 4) Stečajni upravitelj po 80. členu odškodninsko odgovarja vsem udeležencem v postopku. Šlamberger (2004, str. 7) tudi poudarja vprašljivost opredelitve malomarnosti, saj upravitelj odgovarja zgolj za škodo, povzročeno iz hude in ne tudi iz navadne malomarnosti. Hkrati so stečajni upravitelji premalo zavarovani, ker odgovarjajo s celotnim premoženjem. 5) Upniki ali upravitelj postopka lahko izpodbija pravna dejanja dolžnika, določena v 125. členu z namenom enakopravnega obravnavanja upnikov. Postopek je praviloma dolgotrajen, uspešnosti pa ne zagotavlja pravnomočna obsodba, ampak njena izvršba. 6) Stečajni upravitelj po 80. členu odškodninsko odgovarja vsem udeležencem v postopku. Šlamberger (2004, str. 7) tudi poudarja vprašljivost opredelitve malomarnosti, saj upravitelj odgovarja zgolj za škodo povzročeno iz hude in ne tudi iz navadne malomarnosti. Hkrati so stečajni upravitelji premalo zavarovani, ker odgovarjajo s celotnim premoženjem.
Položaj upnikov in delavcev.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Varstvo upnikov je odvisno od predsednika senata v stečajnem postopku, ki nadzoruje in daje navodila upravitelju v stečaju ali prisilni poravnavi. 2) Vprašljiva dokazljivost vedenja upnikov o stanju dolžnika s prekrivanjem in kompenzacijami. Na osnovi neuspešnega glasovanja upnikov na naroku prisilne poravnave postopek poravnalni senat zavrne in sproži začetek stečaja. 3) Upnik ima pravico terjati poroka za poravnavo dolžnikovih obveznosti, če ta določenih iz potrjene prisilne poravnave ne poravna. 4) Dolžnik ali upnik lahko vloži zoper ravnanje upravitelja v insolvenčnem postopku ugovor poravnalnemu senatu.

Vir: Predlog zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju. 2007

2.3 Zakon o finančnem poslovanju podjetij

Poslovni finančniki opravljajo delo v skladu s poslovnofinančnimi načeli, kot jih navaja Slovenski inštitut za revizijo (Kodeks poslovnofinančnih načel, 2008, v nadaljevanju Kodeks). Kodeks določa ustrezno in pravočasno ukrepanje na področju finančne in poslovne politike družbe. Bistvo Zakona o finančnem poslovanju podjetij (Ur. l. RS, št. 54/1999, 58/2007, v nadaljevanju ZFPPod) je po mnenju Berganta (2000) v uporabi zakonodaje v praksi in ne v izvajanju zakonskih sankcij pri neupoštevanju poslovnofinančnih načel pri vodenju družbe. Slednje se pokaže v družbi, ko je ta v slabem finančnem stanju že daljše obdobje. Finančne težave mora uprava, nadzorni svet in ne nazadnje tudi lastniki ali delničarji pravočasno ugotoviti ter sprejeti in izvajati ustrezne ukrepe. S sprejetjem omenjenega zakona se je odgovornost organov nadzora za ustrezno poslovno odločanje in pošteno vodenje družbe povečala.

ZFPPod opisuje področja odgovornih organov na področju finančnega poslovanja v podjetju (upniki, uprava, nadzorni svet, družbeniki), ki se med seboj prepletajo in sestavljajo celotno sliko finančnega poslovanja družbe.

Področja poslovnih finančnikov so:

- 1) pravila ustreznega finančnega poslovanja v podjetju,
- 2) dolžnosti odgovornih organov v podjetju na področju finančnega poslovanja,
- 3) odgovornost odgovornih organov v podjetju na področju finančnega poslovanja.

2.3.1 Glavna načela finančnega poslovanja podjetja po ZFPPod

Načela finančnega poslovanja družbe izhajajo iz glavnih računovodskih informacij. Za skrbno poslovanje družbe mora finančnik poleg Kodeksa upoštevati tudi tri glavna načela, ki jih ZFPPod v 2. členu ZFPPod opredeljuje kot:

- 1) načelo kratkoročne plačilne sposobnosti ali likvidnost družbe,
- 2) načelo dolgoročne plačilne sposobnosti ali solventnost družbe,
- 3) kapitalska ustreznost kapitalske družbe (in ostalih).

2.3.1.1 Kratkoročna plačilna sposobnost

Kratkoročna plačilna sposobnost podjetja (v nadaljevanju KPS) v ZFPPod pomeni, da je družba sposobna pravočasno izpolnjevati zapadle obveznosti. Finančno načrtovanje je skupaj s finančnimi ukrepi v 7. členu ZFPPod temeljno orodje za uspešno pravočasno poravnavanje obveznosti družbe. Kodeks v 5.5 členu določa mejo kriznega položaja družbe in pravi, da morajo prejemki presegati izdatke v višini najugodnejše likvidnostne rezerve. Družba se lahko nahaja pod kritično točko še pred blokado transakcijskega računa. Kritična točka je dosežena tudi ob ugotovitvi uprave, da brez poglobljenih finančnih ukrepov ne more več poravnati tekočih obveznosti. Ko uprava družbe ugotovi, da je poslovanje doseglo kritično točko, mora takoj sprejeti ukrepe za zagotavljanje KPS. V primeru, da kratkoročne plačilne nesposobnosti z ukrepi ni moč zagotoviti, morajo po dveh mesecih predlagati stečaj oziroma prisilno poravnavo.

2.3.1.2 Dolgoročna plačilna sposobnost in zadolženost družbe

Dolgoročna plačilna sposobnost družbe (v nadaljevanju DPS) po določilih ZFPPod pomeni, da je podjetje trajno sposobno poravnati obveznosti.

$$\text{Stopnja zadolženosti} = \frac{\text{neto dolg (presežek nad terjatvami)}}{\text{materialne naložbe}} \quad (1)$$

Kot je razvidno iz enačbe (1), je stopnja zadolženosti izračunana kot kvocient med neto dolgom in materialnimi naložbami družbe. Družba je prezadolžena v primeru, ko je količnik stopnje zadolženosti večji od 1. Vzrok za negativni trend količnika je tako v rasti zalog in osnovnih sredstev kot tudi v zmanjšanju kapitala.

Uprava družbe mora oceniti, ali je možno odpraviti vzroke, zaradi katerih je družba dolgoročno plačilno nesposobna. Finančna reorganizacija je eden izmed možnih ukrepov uprave za odpravljanje prezadolženosti družbe, ki je tudi odškodninsko odgovorna v primeru, da sprejme neustrezno finančno reorganizacijo ali predlaga neustrezen postopek zaradi insolventnosti.

2.3.1.3 Kapitalska ustreznost kapitalske družbe

Poleg načela likvidnega in solventnega poslovanja družbe ZFPPod določa ugotavljanje kapitalske ustreznosti (v nadaljevanju KU) kapitalskih družb. Slednja je odvisna od obsega, vrste poslov in tveganj, ki jim je družba izpostavljena pri opravljanju svoje dejavnosti.

9. člen ZFPPod upravi družbe določa redno spremljanje potencialnih tveganj pri poslovanju, ki so:

- 1) likvidnostno tveganje,
- 2) tveganje neizpolnitve nasprotne stranke,
- 3) obrestna, valutna in druga tržna tveganja,
- 4) tveganja zaradi izpostavljenosti do posamezne osebe oziroma skupine oseb, ki predstavljajo enotno tveganje.

Obvladovanje prisotnih tveganj in pripravljenost družbe v primeru nastanka novih tveganj povečuje KU družbe. Kapitalska družba je po drugem odstavku 10. člena ZFPPod kapitalsko neustrezna v trenutku, ko je izguba tekočega leta s prenesenimi izgubami večja od polovice osnovnega kapitala. Ob ugotovitvi uprave družbe, da kapitalska družba ne razpolaga z ustreznim kapitalom, je treba ugotoviti vzrok nastanka kapitalske neustreznosti družbe. Po opravljeni finančni analizi uprava družbe predlaga ukrepe nadzornemu svetu ter jih po potrditvi tudi izvede. Povečanje osnovnega kapitala z izdajo novih delnic ali povečanjem poslovnih deležev so ene izmed oblik zagotavljanja kapitalske ustreznosti družbe. Z opustitvijo ukrepov za reševanje ugotovljene kapitalske neustreznosti družbe, ki je razlog za začetek stečajnega postopka družbe, uprava odškodninsko odgovarja upnikom. Prav tako upnikom odškodninsko odgovarjajo člani nadzornega sveta, v kolikor napačno presodijo predloge uprave družbe. Ne nazadnje odškodninsko odgovarjajo družbeniki za celotno nastalo škodo v primeru glasovanja proti poročilom in predlogom ukrepov uprave za zagotavljanje kapitalske ustreznosti družbe.

2.3.2 Prednosti in pomanjkljivosti ZFPPod

Bergant (2000) je mnenja, da so poleg računovodskih informacij, za odločanje, ukrepanje in oceno finančnega položaja družbe pomembne tudi zunajbilančne informacije. Bistvo informacijskega sistema je omogočiti dostop odgovornim osebam do ustreznih informacij za določanje oziroma preprečevanje kriznih položajev v podjetju, ki jih ZFPPod ne opredeljuje. To pomeni, da zgolj računovodske informacije ne posredujejo vseh potrebnih informacij za odločanje in ukrepanje na finančnem področju v podjetju.

Iz tabele 2 je razvidno, da je ZFPPod s podjetniškega vidika v poslovni svet prinesel pozitivne spremembe, hkrati pa je omogočal poslovnem izkoriščanje lukenj za »bolj« učinkovito poslovanje.

Tabela 2: Prednosti in pomanjkljivosti sprejetega zakona ZFPPod

Prednosti zakona ZFPPod	Pomanjkljivosti zakona ZFPPod
1) Večji poudarek stroki z določenimi finančnimi standardi in pomen finančnega oddelka v družbi.	1) Pomanjkljivo usposobljena stroka in pomanjkanje sodne prakse ter posledična neuskklajenost in preobremenjenost sodišč.
2) Izboljšanje zaščite upnikov s prepovedjo neenakopravnega obravnavanja upnikov in določila o pravočasnem predlaganju postopkov stečaja ali prisilne poravnave.	2) Neenakopravno obravnavanje upnikov kljub zakonskim določilom zaradi neuskklajene sodne prakse sodišč v Sloveniji ter neustrezno in nepravočasno reagiranje upnikov.
3) Povečanje odgovornosti družbe z uvedbo civilnih sankcij in bolj jasnimi opredelitvami pristojnosti organov nadzora za skrbno gospodarjenje in zaščito vseh upnikov.	3) Nepravilno povečano število prisilnih poravnav zaradi odpisov terjatev upnikov.
4) Dopolnjeni splošni predpisi v insolvenčnem pravu.	4) Nepravilni stečaj zaradi neinteresa lastnikov po nadaljnjem preživetju družbe.

Vir: Bergant (2000)

2.4 Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju

Slovensko gospodarstvo se je ob sprejetju prvega zakona za postopke zaradi insolventnosti ZPPSL leta 1993 še prilagajalo novim razmeram tržnega gospodarstva. Po mnenju Plavšakove (2008) so bile zato rešitve v navedeni stečajni zakonodaji prilagojene takratnim razmeram gospodarstva na prehodu. Obdobje prehoda je v glavnem končano, zato je bilo treba urediti postopek prisilne poravnave v Zakonu o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Ur. l. RS, Št 40/2009, 63/2013-UPB7, v nadaljevanju ZFPPIPP) posodobiti in uskladiti s potrebami tržnega gospodarstva.

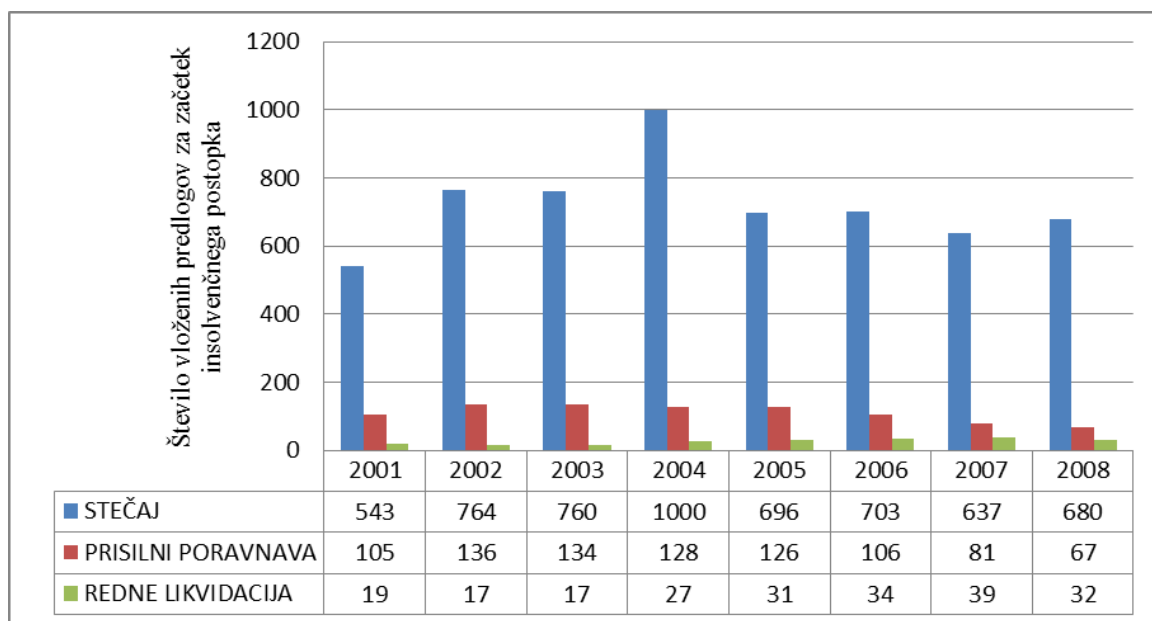
2.4.1 Ocena stanja in razlogi za sprejetje ZFPPIPP

Poznamo več vrst razlogov za oblikovanje novega zakona na področju insolventnega prava s skupnim ciljem, ki je povečati gospodarsko konkurenčnost.

S slike 1 je razvidno, da se je število vloženih predlogov za začetek stečaja, prisilne poravnave in redne likvidacije v letih od 2001 do 2008 gibalo različno. Število vloženih predlogov za začetek insolvenčnega postopka se je v letih od 2001 do 2004 povečevalo, medtem ko je število vloženih predlogov za začetek

insolvenčnega postopka v letih od 2005 do 2008 padalo. Izjema je le v številu vloženih predlogov za redno likvidacijo, ki je konstantno naraščalo od leta 2001 do 2008. Število vloženih predlogov za začetek insolvenčnega postopka se je v letu 2004 v primerjavi z letom 2001 povečalo kar za 73 odstotkov. Število vloženih predlogov za začetek stečaja nad pravno osebo se je tako v letu 2004 v primerjavi z letom 2001 skoraj podvojilo. Ne moremo potrditi, da je razlog za izrazito povečanje števila vloženih predlogov za začetek insolvenčnih postopkov v letu 2004 v zakonu za postopke zaradi insolventnosti, saj v navedenem letu ni bilo večjih sprememb v stečajnem pravu. To pa seveda ne izključuje možnosti, da ni vplivala morebitna sprememba katerega drugega zakona, ki se dotika poslovanja družb. Razlog za zmanjšano število vloženih predlogov za začetek prisilne poravnave v letu 2007 in 2008 je lahko v sprejetju ZFPPIPP, saj je s sprejetjem nove insolvenčne zakonodaje postopek postal dokaj zakompliciran in drag.

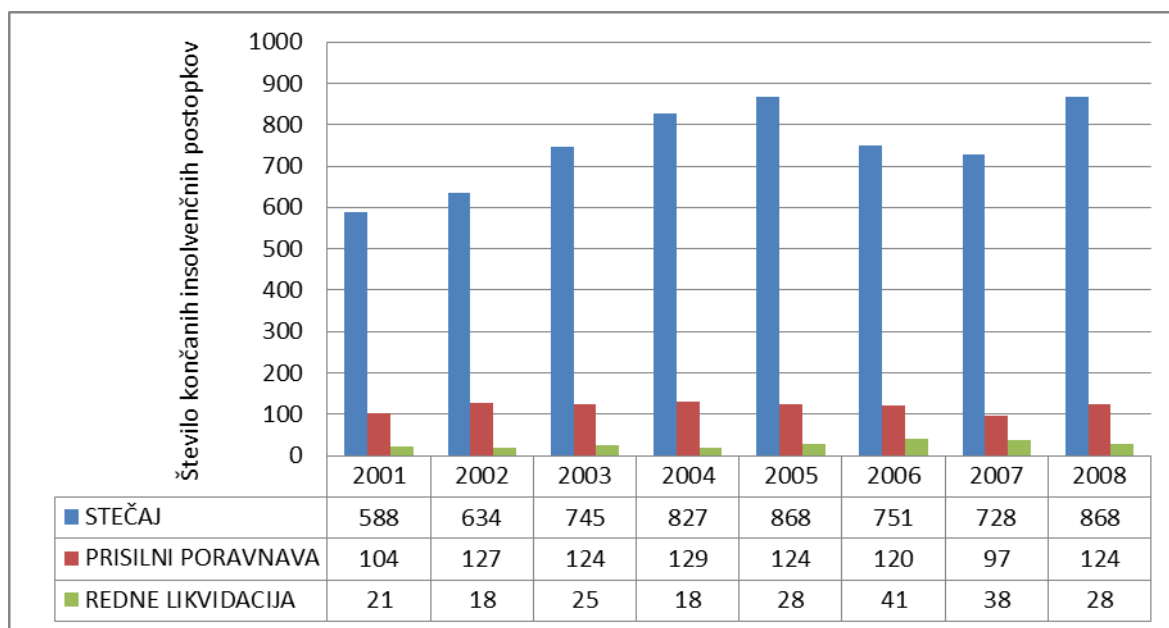
Slika 1: Vloženi predlogi za začetek insolvenčnega postopka v obdobju 2001–2008

Vir: Ministrstvo za pravosodje. (b. l.) Sodna statistika. 2001, str. 49.; Ministrstvo za pravosodje. (b. l.) Sodna statistika. 2002, str.60.; Ministrstvo za pravosodje. (b. l.) Sodna statistika. 2003, str.64.; Ministrstvo za pravosodje. (b. l.) Sodna statistika. 2004, str. 65.; Ministrstvo za pravosodje. (b. l.) Sodna statistika. 2005, str. 72.; Ministrstvo za pravosodje. (b. l.) Sodna statistika. 2006, str. 58.; Ministrstvo za pravosodje. (b. l.) Sodna statistika. 2007, str. 67.; Ministrstvo za pravosodje. (b. l.) Sodna statistika. 2008, str. 89.

S slike 2 je razvidno, da je število končanih stečajev nad pravno osebo od leta 2001 do 2008 vsesplošno naraščalo. Tako s 1., kot tudi z 2. slike je razvidno, da je skupno tako vloženih predlogov za začetek insolvenčnega postopka kot tudi število končanih insolvenčnih postopkov v obdobju od leta 2001 do 2008 za tako majhno državo kot je Slovenija veliko. Na drugi strani pa je slovensko gospodarstvo v letu 2008 začelo čutiti vplive svetovne finančne krize. Celotna ocena stanja gospodarstva v Sloveniji je vplivala na nujno potrebno prenovo insolvenčnega prava.

Slika 2: Končani insolvenčni postopki v obdobju 2001–2008

Vir: Ministrstvo za pravosodje. (b. l.) Sodna statistika. 2001, str. 49.; Ministrstvo za pravosodje. (b. l.) Sodna statistika. 2002, str.60.; Ministrstvo za pravosodje. (b. l.) Sodna statistika. 2003, str.64.; Ministrstvo za pravosodje. (b. l.) Sodna statistika. 2004, str. 65.; Ministrstvo za pravosodje. (b.l.) Sodna statistika. 2005, str. 72.; Ministrstvo za pravosodje. (b. l.) Sodna statistika. 2006, str. 58.; Ministrstvo za pravosodje. (b. l.) Sodna statistika. 2007, str. 67.; Ministrstvo za pravosodje. (b. l.) Sodna statistika. 2008, str. 89.

S sprejetjem novega zakona za postopke zaradi insolventnosti ZFPPIPP leta 2008 je Slovenija poleg vsebinskih novosti uvedla tudi nove institute, in sicer osebni stečaj, stečaj zapuščine ter institut odpusta obveznosti stečajnega dolžnika. ZFPPIPP je v celoti nadomestil in združil predhodna zakona ZFPPOd in ZPPSL. Po novi insolvenčni zakonodaji so vsi postopki popolnoma transparentno urejeni, saj se postopki in njihovi sklepi dnevno objavljajo na spletni strani Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (v nadaljevanju AJPES) in ne več v Uradnem listu Republike Slovenije ter so javnosti brezplačno dostopni.

Slovenija je z vstopom v Evropsko unijo pri oblikovanju načel in poglobitnih rešitev za proces oblikovanja insolvenčnega zakonika sledila načelom, rešitvam in zakonodajnim smernicam komisije Združenih narodov za mednarodno trgovsko pravo (UNICTRAL, 2004) za insolvenčno pravo. Poleg slednje zakonodajne smernice je nov zakon ZFPPIPP upošteval tudi Uredbo Sveta 1346/2000 o poenotenju insolvenčnih postopkov v državah članicah EU.

Predlog zakona (2007, str. 3) v skladu s priporočili zakonodajnih smernic UNICTRAL navaja naslednje ključni cilje nove ureditve zakona za postopke zaradi insolventnosti:

- 1) omogočiti pravno varnost na trgu in spodbuditi gospodarsko stabilnost in rast;
- 2) čim bolj povečati vrednost premoženja dolžnika;
- 3) zagotoviti ustrezno ravnotežje med prodajo premoženja zaradi plačila upnikov in finančnim prestrukturiranjem dolžnika;
- 4) zagotoviti enako obravnavo upnikov, ki so v razmerju do dolžnika v enakem položaju;
- 5) omogočiti pravočasno, učinkovito in nepristransko presojo položaja insolventnosti;
- 6) ohraniti vrednost stečajne mase zaradi enakovredne (sorazmerne) razdelitve med upniki;

- 7) zagotoviti pregledno in predvidljivo pravno ureditev postopka zaradi insolventnosti, ki vključuje spodbudo za zbiranje in razširjanje med upnike;
- 8) priznati sedanje pravice upnikov in oblikovati jasna pravila za določanje vrstnega reda plačila terjatev.

2.4.2 Poglavitne rešitve in hkrati bistvene razlike med ZPPSL in ZFPPIPP

Predlog zakona (2007, str. 5) opredeljuje naslednje glavne novosti insolventne zakonodaje:

- 1) Določena so pravila o finančnem poslovanju družb, obveznostih družbe in posloводства, ki zaradi učinkovitega varstva odgovarjajo upnikom, če postane družba insolventna.
- 2) ZFPPIPP v 4. členu za postopke zaradi insolventnosti določa dve fazi: predhodni postopek zaradi insolventnosti, v katerem sodišče odloča o pogojih za začetek postopka zaradi insolventnosti, in glavni postopek zaradi insolventnosti.
- 3) Javne objave vseh pomembnih procesnih dejanj v postopkih zaradi insolventnosti so na spletnih straneh Ajpesa.
- 4) V postopku prisilne poravnave je interes dolžnika omejen z interesom upnika. V postopku prisilne poravnave mora sedaj dolžnik za zaščito upnikov po načelu enakega obravnavanja upnikov določiti za vse upnike enake deleže odpisa ter enake roke plačil. Bistveno drugače je sedaj urejen tudi predlog dolžnika s pretvorbo terjatev v deleže.
- 5) Nova insolvenčna zakonodaja je dodala pravila o stečaju fizične osebe in stečaju zapuščine. Razlika v stečaju med pravno in fizično osebo je v tem, da fizična oseba po koncu stečajnega postopka ne preneha, zato tudi ne prenehajo terjatve upnikov. Znotraj stečaja fizične osebe se lahko na predlog stečajnega dolžnika izvede postopek odpusta obveznosti.
- 6) Za prisilno likvidacijo je značilno, da pravna oseba preneha poslovati, njeno premoženje se unovči, plačajo se vse njene obveznosti, ostanek po plačilu vseh obveznosti pa se razdeli družbenikom. Zato se za prisilno likvidacijo uporabljajo pravila o prodaji premoženja, ki veljajo za stečajni postopek.
- 7) Upnik lahko tudi po izbrisu pravne osebe brez likvidacije iz sodnega registra uveljavlja plačilo svoje terjatve in povrnitev škode do te pravne osebe od osebno odgovornih družbenikov, drugih družbenikov ali aktivnih družbenikov na podlagi pravil o spregledu pravne osebnosti.

2.4.3 Temeljna načela v postopkih zaradi insolventnosti v ZFPPIPP

V tabeli 3 so navedena temeljna načela, določena v 3. poglavju od 45. do 134. člena ZFPPIPP, ki jim sledi zakon, in razdeljena glede na njihovo uporabo na tri področja.

Tabela 3: Splošna temeljna načela za postopke zaradi insolventnosti

Vrsta načela	Vsebina načela	Opredelitev v ZFPPIPP
Načelo enakega obravnavanja upnikov	Enako obravnavanje vseh upnikov, ki so v razmerju do insolventnega dolžnika v enakem položaju.	46. člen
Načelo zagotavljanja najboljših pogojev za plačilo upnikov	Pravilno vodenje postopkov zaradi insolventnosti.	47. člen
Načelo hitrosti postopka	Potek insolventnega postopka mora potekati hitro in brez nepotrebnega zavlačevanja.	48. člen

Vir: Predlog zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju. 2007

Dodatni posebni temeljni načeli, ki veljata v postopku prisilne poravnave, sta:

- 1) načelo uravnoteženosti interesov upnikov za plačilo njihovih terjatev in interesa insolventnega dolžnika za njegovo finančno prestrukturiranje;
- 2) načelo razkritja finančnega položaja in poslovanja dolžnika.

Dodatni posebni temeljni načeli, ki veljata v stečajnem postopku:

- 1) načelo koncentracije in
- 3) načelo omejevanja tveganj.

2.4.3.1 Nove ureditve pri stečaju pravne osebe

V tabeli 4 so po Predlogu zakona (Predlog, 2007) navedene glavne novosti ureditve stečajnega postopka nad pravno osebo.

Tabela 4: Primerjava ureditve stečajnega postopka nad pravno osebo v ZPPSL in ZFPPIPP

Vsebina procesnega dejanja	Ureditev ZPPSL	Ureditev ZFPPIPP
Predlog vlagatelja za začetek postopka.	Dolžnik, osebno odgovorni družbenik in upnik.	Dolžnik, osebno odgovorni družbenik, upnik Javni jamstveni in preživninski sklad Republike Slovenije.
Rok za prijavo upniških terjatev in preizkušanje terjatev.	Dva meseca od objave o začetku postopka in preizkušanje terjatev na naroku.	
Predlog vlagatelja za začetek postopka.	Dolžnik, osebno odgovorni družbenik in upnik.	Dolžnik, osebno odgovorni družbenik, upnik Javni jamstveni in preživninski sklad Republike Slovenije.

se nadaljuje

nadaljevanje

Vsebina procesnega dejanja	Ureditev ZPPSL	Ureditev ZFPPIPP
Rok za prijavo upniških terjatev in preizkušanje terjatev.	Dva meseca od objave o začetku postopka in preizkušanje terjatev na naroku.	Tri mesece od objave oklica o začetku postopka; sodišče uvaja pisni preizkus terjatev.
Prepoznavna prijave terjatev ali ločitvena pravica.	Prepoznavna prijave terjatve ali ločitvene pravice pomeni, da proti stečajnemu dolžniku terjatev in ločitvena pravica prenehata ter da tak upnik ne more biti poplačan iz stečajne mase.	Ohrani se predhodna ureditev z dopolnitvijo, da ločitvenemu upniku, ki opravi zunajsodno prodajo premoženja, svojih terjatev in ločitvene pravice ni treba prijaviti v stečajni postopek. Za izločitveno pravico pa velja, da upnik z zamudo roka za prijavo izločitvene pravice te pravice ne izgubi.
Prodaja premoženja.	Prodaja premoženja na javni dražbi, lahko pa sodišče po mnenju upniškega odbora odredi način prodaje z zbiranjem ponudb in z neposredno pogodbo.	Prodaja premoženja na javni dražbi ali zavezujočega zbiranja ponudb. Neposredna prodaja premoženja je možna le kupcem s predhodno oddano ponudbo v postopku neobvezujočega zbiranja ponudb v primeru neuspešne javne dražbe ali postopka zavezujočega zbiranja ponudb.
Sestava organa postopka.	Stečajni senat, stečajni upravitelj in upniški odbor.	Stečajni senat in stečajni upravitelj; upniški odbor se oblikuje samo na zahtevo upnikov.
Izvedba postopka.	Stečajni senat potrdi začetek postopka oziroma ga takoj konča, odvisno od vrednosti stečajne mase za pokritje stroškov.	Upravitelj in upniški odbor ocenita izpolnjevanje pogojev za začetek postopka.
Rok za ugovor proti sklepu o končanju postopka.	8 dni od objave sklepa.	15 dni od objave sklepa.
Vrsta postopka.	Stečajni postopek na pravno osebo.	Stečajni postopek na pravno osebo, postopek osebnega stečaja, postopek stečaja nad zapuščino.

Vir: Predlog zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju. 2007

2.4.3.2 Nove ureditve v postopku prisilne poravnave

ZFPPIPP je z namenom zmanjšanja zlorab podjetij v postopku prisilne poravnave v svojo korist natančno določil izvedbo postopka. Poleg zapletenosti pri vložitvi predloga postopka prisilne poravnave, ki naj bi vseboval pet različnih poročil in dokazil, se je postopek tudi podražil, saj zakon določa začetni predujem za male družbe 50.000 EUR.

Namen postopka prisilne poravnave je omogočiti insolventnemu dolžniku finančno prestrukturiranje, na podlagi katere postane dolžnik plačilno sposoben, in zagotoviti upnikom ugodnejše pogoje plačil njihovih terjatev v primerjavi s stečajnim postopkom.

V postopku prisilne poravnave je novi insolvenčni zakon prinesel še nekaj drugih manjših novosti, vendar vsebina sprememb in dopolnitev postopka v zakonu na število vloženih predlogov ne bo vplivalo.

2.5 Dopolnitve in spremembe Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju

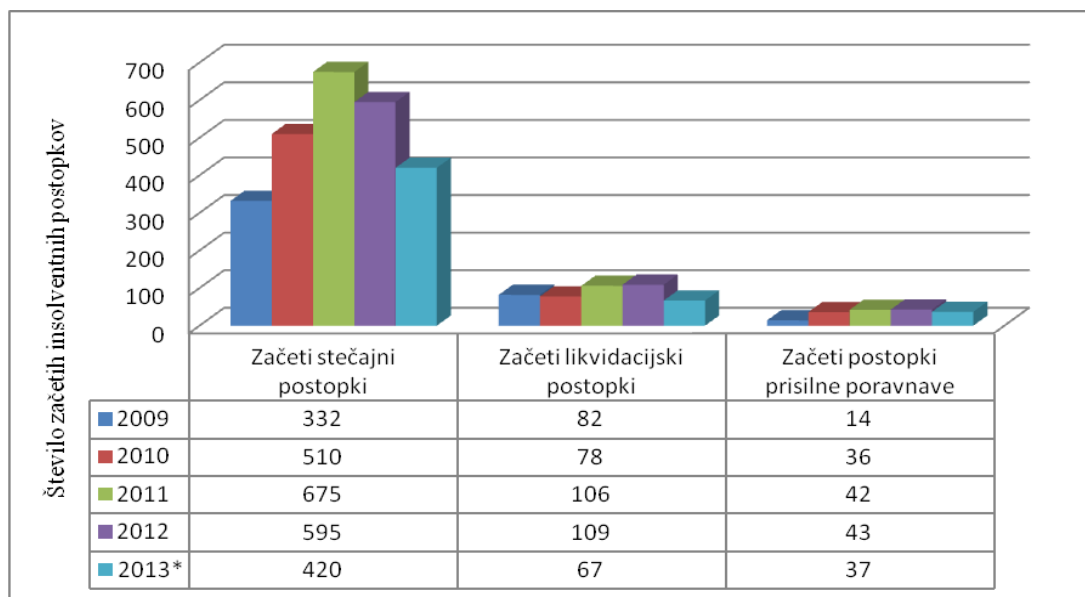
Za izboljšanje in ohranjanje vsesplošne gospodarske kondicije v Sloveniji je bila na področju insolvenčne zakonodaje dne 23. 5. 2013, na 14. redni seji državnega zbora, sprejeta peta novela Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP-UPB7). Zadnja novela ZFPPIPP-E bo omogočila prestrukturiranje nesolventnih in nelikvidnih podjetij, pospešila bo postopke znotraj takih podjetij ter okrepila položaj njihovih upnikov. Ministrstvo za pravosodje je predlagalo številne predloge pri oblikovanju novel ZFPPIPP posebne široke delovne skupine, ki so jo poleg izvršilne in sodne veje oblasti sestavljali tudi predstavniki gospodarstva, bančništva oziroma organizacij upnikov, upravitelji, odvetniki in seveda pravna stroka.

2.5.1 Ocena stanja, učinki in razlogi za spremembe in dopolnitve ZFPPIPP

Kljub obsežni insolvenčni zakonodaji ZFPPIPP, predlagatelj zakona ne more v celoti predvideti vseh gibanj v gospodarstvu. V času podjetniške krize so slednja še bolj dinamična in nepredvidljiva. Insolvenčni zakon ZFPPIPP se uporablja šele od 1. oktobra 2008 dalje, zato je možno meriti učinke nove ureditve šele čez nekaj časa..

S slike 3 je razvidno naraščanje v številu začelih insolvenčnih postopkov družb v obdobju od januarja 2009 do julija 2013. V podatkih o številu začelih stečajev niso zajeti začetki stečajev proti fizični osebi, saj je osebni stečaj nov institut, ki ga je zakon prinesel in ga ne moremo primerjati za nazaj.

Slika 3: Število začelih insolvenčnih postopkov družb v obdobju januar 2009–julij 2013*

Vir: Poslovni register Slovenije. (2010). Število začelih stečajnih postopkov in število izbrisanih subjektov iz poslovnega registra Slovenije zaradi končanih stečajnih postopkov po skupinah poslovnih subjektov, v mesecih leta 2009; Poslovni register Slovenije. (2011). Število začelih stečajnih postopkov in število izbrisanih subjektov iz poslovnega registra Slovenije zaradi končanih stečajnih postopkov po skupinah poslovnih subjektov, v mesecih leta 2010; Poslovni register Slovenije. (2012). Število začelih stečajnih postopkov in število izbrisanih subjektov iz poslovnega registra Slovenije zaradi končanih stečajnih postopkov po skupinah poslovnih subjektov, v mesecih leta 2011; Poslovni register Slovenije. (2013). Število začelih stečajnih postopkov in število izbrisanih subjektov iz poslovnega registra Slovenije zaradi končanih stečajnih postopkov po skupinah poslovnih subjektov, v mesecih leta 2012; Poslovni register Slovenije. (2013). Število začelih stečajnih postopkov in število izbrisanih subjektov iz poslovnega registra Slovenije zaradi končanih stečajnih postopkov po skupinah poslovnih subjektov, v mesecih leta 2013

2.5.2 Cilji, načela in poglavitne rešitve novel zakona ZFPPIPP

Zaradi hitre izpeljave zakonodajnega postopka ZFPPIPP je bilo pričakovati spremembe in dopolnitve zakona. V tabeli 5 so navedene glavne spremembe novel ZFPPIPP. Obsežne spremembe in dopolnitve zakona, predvsem tretja, četrta in peta novela, bodo vplivale na spremembo gospodarske, civilne in kazenske zakonodaje v Sloveniji.

Tabela 5: Novele zakona ZFPPIPP

Novela zakona ZFPPIPP	Vsebina novele zakona
ZFPPIPP-A (Uradni list RS št. 40/2009),	Prva novela je bila sprejeta predvsem zaradi potrebe po celoviti uskladitvi s stališči sodne stroke, Ustavnega sodišča Republike Slovenije in informacijskega pooblaščenca glede varstva osebnih podatkov.
ZFPPIPP-B (Uradni list RS št. 59/2009)	Druga novela je bila sprejeta predvsem zaradi večjih pravic delavcev bodočih stečajnih dolžnikov, dopolnjena pa je bila tudi ureditev nagrad upraviteljev.
ZFPPIPP-C (Uradni list RS št. 52/2010)	<p>Tretja novela je prinesla naslednje rešitve:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Določitev pravnih pravil v primeru osebnega stečaja za ponovni začetek poslovanja kot podjetnik ali zasebnik (ponovno samozaposlitev) ob nadzoru upravitelja in sodišča ter ob izpolnjevanju določenih pogojev. 2) Izboljšanje položaja upnikov in upniškega odbora v postopkih zaradi insolventnosti z omogočanjem zasedanja upniškega odbora v kraju zunaj sedeža sodišča; pravica upravitelja in upniškega odbora do pritožbe proti odločitvi sodišča o ugovoru upravitelja proti zahtevi upniškega odbora za izredno poročilo. 3) Uvedba zbornice upraviteljev za večjo profesionalizacijo, usposobljenost in ureditev nadzora nad upravitelji. 4) Dodatna možnost dotoka svežega kapitala v insolventna podjetja v postopkih prisilne poravnave, in sicer lahko poslovodstvo družbe ali upniški odbor sprejme sklep o povečanju osnovnega kapitala insolventne družbe z novimi denarnimi vložki, ki jih lahko vplačajo tudi novi investitorji. 5) Ureditev učinkov postopka zaradi insolventnosti za izravnavo kvalificiranih finančnih pogodb in zožitev prepovedi pobota terjatev, pridobljenih s cesijo. 6) Dodani ukrepi za povečanje učinkovitosti postopkov zaradi insolventnosti in izvršilni postopki. 7) Neplačani davki za zadnje leto pred začetkom postopka zaradi insolventnosti niso več določeni kot prednostna terjatev.
ZFPPIPP-D (Uradni list RS št. 26/2011)	<p>Četrta novela ZFPPIPP-D je prinesla naslednje rešitve:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Obvezna izpolnitev pogojev za začetek postopka prisilne poravnave, in sicer minimalno poplačilo upnikov (najmanj 50 % poplačilo navadnih terjatev) in najdaljše obdobje poplačila upnikom (v največ 4 letih). 2) Natančno določen razlog upravičenja upniškega odbora v stečajnem postopku. 3) Določena omejitev oddaje storitev za potrebe stečajnega postopka določenim gospodarskim subjektom, ki so povezani z upraviteljem oziroma z njegovimi ožje povezanimi osebami.

se nadaljuje

nadaljevanje

Novela zakona ZFPPIPP	Vsebina novele zakona
ZFPPIPP-E (Uradni list RS št. 47/2013)	<p>Peta novela ZFPPIPP-E je prinesla naslednje rešitve:</p> <p>1) Za zagotovitev učinkovitega in realnega prestrukturiranja insolventnih podjetij: Peta novela ZFPPIPP-E je prinesla naslednje rešitve:</p> <p>2) Za zagotovitev učinkovitega in realnega prestrukturiranja insolventnih podjetij:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poenostavljena prisilna poravnava za s. p.-je in mikro podjetja, - dopolnjena uredba povečanja osnovnega kapitala insolventnega dolžnika, - možnosti prenosa vodenja poslov insolventnega dolžnika na vplačnika novih delnic, - dopolnjena pravila o glasovanju o prisilni poravnavi. <p>3) Za preprečitev in omejevanje vpliva organov insolventnega dolžnika v postopku prisilne poravnave na njegove odločitve in zagotovitev boljše zaščite upnikov in novih investitorjev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omejitev pristojnosti organa nadzora in skupščine insolventnega dolžnika. <p>4) Za izboljšanje položaja upniškega odbora, vseh upnikov in posameznega upnika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravica upniškega odbora do vpogleda v dokumentacijo, - sprejemanje odločitev upniškega odbora na dopisnih sejah, - upniki lahko razrešijo upravitelja in sočasno imenujejo novega, - dopolnitev dokazovanja pogojev nelikvidnosti za začetek stečajnega postopka, - določi se vmesna plačilna dinamika terjatev pri poplačilu v prisilni poravnavi in možnost ugovora upnikov, - dopolnitev oprostitev plačila sodne takse, kadar bo odškodninski zahtevek uveljavljal stečajni upravitelj, in s tem povečanje odškodninske odgovornosti poslovodstva in nadzornega sveta družbe, - podaljšanje obdobja izpodbojnosti pri neodplačnih pravnih poslih v stečajnem postopku pravne osebe na 36 mesecev. <p>5) Za izboljšanje položaja upnikov – delavcev insolventnega dolžnika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oprostitev založitve predujma za plačilo začetnih stroškov stečajnega postopka, - dopolnitev razlogov za ugovor proti vodenju prisilne poravnave, in sicer če insolventni dolžnik za več kot 15 dni zamudi s plačilom plač delavcem do višine minimalne plače ali s plačilom davkov in prispevkov, ki jih mora izplačevalec obračunati ali plačati hkrati s plačilom plač delavcem, - nadomestilo za neizkoriščen dopust za tekoče leto je dodana kot prednostna terjatev. <p>6) Za preprečitev pristranskega vpliva na postopke zaradi insolventnosti s strani družb povezane z dolžnikom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodane ovire za imenovanje člana upniškega odbora; odvisno od razmerja med upnikom in dolžnikom, - omejitve glasovanja o prisilni poravnavi za upnika.

se nadaljuje

nadaljevanje

Novela zakona ZFPPIPP	Vsebina novele zakona
ZFPPIPP-E (Uradni list RS št. 47/2013)	<p>7) Za zagotovitev večje učinkovitosti postopkov prodaje premoženja dolžnika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - možnost javne prodaje premoženja po sistemu zniževanja izklicne cene. <p>8) Za zagotovitev učinkovitega nadzora nad delom upraviteljev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodaten pregled dokumentacije insolventnega dolžnika, - strožji pogoj za izdajo in odvzem dovoljenja opravljanja funkcije upravitelja v insolventnih postopkih ter dodana možnost začasne ustavitve imenovanja upravitelja v novih zadevah, - spremenjena sestava disciplinskih organov in krepitev sodelovanja med sodišči in ministrstvom, pristojnim za pravosodje. <p>9) Za zagotovitev bolj učinkovitega poslovanja državnega pravobranilstva za uveljavljanje pravic države v postopkih zaradi insolventnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - državnemu pravobranilstvu je omogočeno brezplačno pridobivanje podatkov za opravljanje dela, - sodišče lahko vloži predlog za začetek stečaja zapuščine brez dedičev. <p>10) Temeljna načela postopkov zaradi insolventnosti ostajajo znotraj veljavne zasnove ZFPPIPP.</p>

Vir: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (2012)

2.5.3 Presoja posledic novega zakona ZFPPIPP-UPB7

S sprejetjem novel insolvenčne zakonodaje so pričakujejo pozitivne posledice na gospodarstvo v Sloveniji. Vsebinsko najboljše spremembe insolvenčnega prava je prinesla zadnja novela ZFPPIPP-E, kar je razvidno tudi iz 5. tabele. Za presojo posledic prenove postopkov zaradi insolventnosti bo treba počakati, da preteče določeno obdobje. Kljub temu je iz navedenih rešitev novel zakona ZFPPIPP razvidno, da je slednji ciljno usmerjen v zagotavljanje učinkovitega izvajanja postopkov zaradi insolventnosti, prestrukturiranja insolventnih podjetij, z namenom ohranitve zdravega dela gospodarstva in delovnih mest. Celovito prenovljen insolvenčni zakon do sedaj v takšni meri še ni vplival na zaposlene, hkrati pa izboljšuje položaj upnika – delavca. Ker prenovljen insolvenčni zakon vpliva na mnoga področja, lahko v kratkem pričakujemo manjše spremembe ali dopolnitve zakona.

2.5.4 Predlog zakona o sistemski razdolžitvi in slaba banka

Ministrstvo za pravosodje je v spomladi letos poslalo v Bruselj reformni program (Nacionalni reformni program, 2013–2014), kjer je napovedalo večje posege v zakonodajo za izboljšanje poslovanja družb. Poleg prenove insolvenčne zakonodaje je bila na to temo posebej napovedana uzakonitev pravnega mehanizma za zunajsodno finančno prestrukturiranje in razdolžitev družb za čim hitrejšo normalno delovanje. Slednje naj bi omogočalo preprečitev začetka insolvenčnega postopka. Predlog zakona pripravlja in usklajuje široka delovna skupina, ki je bila sestavljena za pripravo prenove insolvenčne zakonodaje.

Nova zakonodaja o sistemski razdolžitvi prezadolženih družb naj bi upnikom omogočala vpliv na nadaljnje poslovanje. V tem primeru, bi morale vodstvo oziroma lastniki družb ob ugotovitvi, da družba v prihodnjem letu dni ne bo sposobna poravnati svojih obveznosti, pozvati upnike. S tem naj bi se odgovorni v družbi izognili tudi osebni odgovornosti.

Možnosti za razdolževanje družbe naj bi bile po mnenju ministrstva za pravosodje naslednje:

- 1) spremembe posojilnih pogojev (zmanjšanje obrestne mere bank, ročnost posojila) in
- 2) konverzacija dolga v kapital (omogoča nadzor upnikov nad vodstvom podjetja).

Ob sprejetem sporazumu za zmanjšanje prezadolženosti družbe, vodstvo družbe v tem obdobju ne bi bilo zavezano k sprožitvi postopka zaradi insolventnosti družbe. V primeru, da prvi poskus sporazuma med upniki in dolžnikom ne bi bil uspešen, naj bi sodišče ponovno omogočilo upnikom dogovor z dolžnikom o omenjeni razdolžitvi. Na eni strani bi to lahko omogočilo možnost nadaljnega poslovanja družbe, v primeru neuspešnega sporazuma pa začetek stečaja.

Dileme predlaganega pravnega mehanizma za prestrukturiranje prezadolženih družb so:

1) Država

Predlog zakona predvideva urejanje razmerij upnikov, ki so praviloma banke. Interes banke kot upnice, ki bi pridobivala lastništva v družbah prek konverzije terjatev, je že v tem trenutku zanemarljiv. Hkrati bi se lahko na ta način povečala kapitalska neustreznost bank, ki je v nekaterih že sedaj prisotna.

2) Upniki

Interes dobaviteljev za lastništvo v družbah ni v primarnem načrtu poslovanja, saj so slednji bolj zainteresirani za poplačilo obveznosti dolžnika do njih.

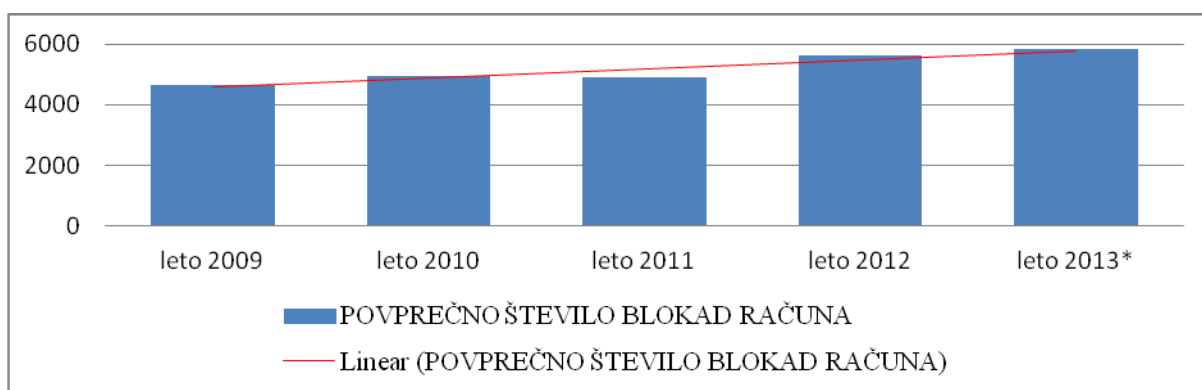
3) Ustreznost zakona

Pojavlja se dilema o postavitvi zakona. Na eni strani bi bil lahko Zakon o sistemski razdolžitvi nadgradnja stečajne zakonodaje v obstoječem insolvenčnem zakonu in hkrati nadgradnja bančne zakonodaje, na drugi strani pa bi ga zaradi obsega in vsebine sprejeli ločeno od drugih zakonov. Ne glede na umestitev predloga zakona bo ob sprejetju omenjenega vplival tudi na druge zakone.

2.6 Plačilna disciplina

Družbe se pri poslovanju vsakodnevno srečujejo s plačilno nedisciplino. Ena izmed posledic slabega finančnega stanja družb zaradi nerednih plačnikov povzroči blokado transakcijskega računa, kar je razvidno na 4. sliki.

Slika 4: Mesečno povprečno število blokad transakcijskega računa v obdobju januar 2009–julij 2013*

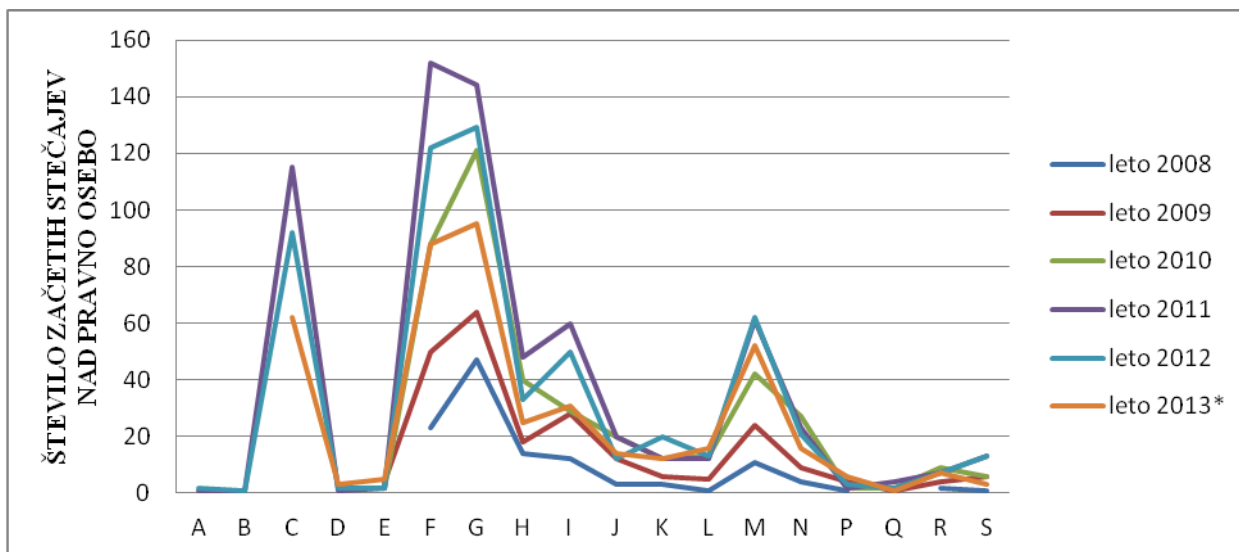
VIR: Bonitetna hiša I, d. o. o., str. 2

Absolutno gledano je trend v številu mesečnih blokad transakcijskih računov v obdobju januar 2009 do julij 2013 primerljiv ter linearno pozitivno narašča. Na osnovi letnih analiz stanj transakcijskih računov je opaziti največje število blokad transakcijskih računov v mesecu marcu, juniju in deloma tudi konec leta. Kljub temu, da je v poletnih mesecih najmanjša in hkrati najdaljša gospodarska neaktivnost, pa preseneča podatek, da se število blokad transakcijskih računov tudi mesečno v zadnjih letih povečuje. Da bi imeli jasnejšo sliko, je poleg vseh omenjenih dogodkov treba vzeti v obzir tudi zakonodajo, ki narekuje določene spremembe, panoge družb, ki dajejo tempo gospodarstvu in gospodarsko klimo, ki povečuje ali zmanjšuje skupno dogajanje.

Iz slike 5. je razvidno, da tudi plačilna disciplina po panogah, prikazana v Sloveniji, deloma sovпада s številom začetih stečajev nad pravno osebo v obdobju januar 2008–julij 2013. Največ začetih stečajev nad pravno osebo v omenjenem obdobju je bilo v gradbeništvu, v trgovini na drobno z motornimi vozili ter v predelovalni industriji. Zmanjšana kupna moč se kaže tudi v manjši potrošnji prebivalcev, kar potrjuje povečano število začetih stečajev nad pravno osebo v gostinstvu v obdobju od januarja 2008 do julija 2013. Presenetljivo pa je povečano število začetih stečajev nad pravno osebo v omenjenem obdobju v strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnostih.

Slika 5: Število začelih stečajev nad pravno osebo glede na panogo v obdobju januar 2008–julij 2013*

VIR: Bonitetna hiša I, d. o. o., str. 4

Bonitetna hiša I, d. o. o. je skupaj s partnersko bonitetno hišo Dun & Bradstreeta CRIBIS D&B iz Italije pripravila analizo plačil za 21 držav za obdobje od l. 2008 do 2012. Med 15 evropskimi državami je bila v analizo plačilne discipline vključena tudi Slovenija, pripravila jo je Bonitetna hiša I iz Ljubljane. V analizo so bili vključeni zgolj plačani računi za več kot 27 milijonov družb z več kot 5 milijardami plačil. Analiza plačil 2012 je pokazala velike razlike v plačilni disciplini med vključenimi evropskimi državami. Za Slovenijo je analiza pokazala, da je zamujenih plačil komaj kaj več od evropskega povprečja, kar je v nasprotju s sliko, ki jo imamo o plačevanju v Sloveniji. V Evropi je namreč svoje obveznosti poravnalo v povprečju z več kot 30 dnevi zamude 51,3 odstotka družb, medtem ko je v Sloveniji z omenjeno zamudo v letu 2012 plačalo povprečno 52,1 odstotka družb. V Sloveniji je leta 2012 4,6 odstotka družb poravnalo svoje obveznosti s povprečno zamudo od 30 do 60 dni in 7,7 odstotka družb z enako zamudo v letu 2012 na Portugalskem. Z omenjeno zamudo je leta 2012 v Evropi v povprečju poravnalo svoje obveznosti 3,9 odstotka družb.

Plačilna nedisciplina družb povzroča povečano število blokad računov, kar dodatno otežuje nemoteno poslovanje družb, in na drugi strani gibanje insolvenčnih zakonov. Iz navedenega je razvidno, da način poslovanja družb vpliva na celotno gospodarstvo države.

2.6.1 Zakon o preprečevanju zamud pri plačilih

Svetovna gospodarska kriza je med drugim poudarila tudi pomen plačilne discipline tako družbe kot tudi države. Nekatere družbe so zaradi neizpolnjevanja dogovorjenih plačilnih rokov zašle v likvidnostne težave, medtem ko so se druge uspele prilagoditi z novo politiko plačilnih pogojev in načina poslovanja.

Za izboljšanje plačilne discipline je bil sprejet Zakon o preprečevanju zamud pri plačilih (Ur. l. RS, št. 57/2012, v nadaljevanju ZPreZP-1). Zakon se uporablja za poslovanje v razmerju med gospodarskimi subjekti ali gospodarskimi subjekti in javnimi organi, kadar mora ena stran dobaviti blago ali opraviti storitve, druga pa za to izpolniti denarno obveznost. Zakon se torej ne uporablja za razmerja s ali med potrošniki. V kolikor je bil nad dolžnikom ali upnikom začel postopek zaradi insolventnosti v skladu z insolvenčnim zakonom, se ta zakon ne uporablja.

Glavni ukrepi, ki jih v odgovor na plačilno nedisciplino uvaja ZPreZP-1, so:

- 1) uvedba izvršilnice,
- 2) poenostavitev mehanizmov obveznega večstranskega pobota medsebojnih obveznosti,
- 3) določitev plačilnega roka.

V praksi se kaznovanje ob neupoštevanju ukrepov za nepravočasno poravnavanje svojih obveznosti sprejetih v ZPreZP-1 še ne izvaja dosledno razen v primeru, ko za njimi stojijo državne ustanove. Na drugi strani bi morala v prvi fazi tudi država poskrbeti za indirektno pravočasno poravnavo obveznosti, ki jih ima do družb.

3 PRIKAZ PREDLAGANE UREDITVE V PRAVU EVROPSKE UNIJE

3.1 Nemčija

Insolvenčna zakonodaja v Nemčiji pozna enoten postopek zaradi insolventnosti, ki se lahko izvede in zaključi kot klasični stečajni postopek, v katerem dolžnik preneha poslovati. Enake institute ureja ZFPPIPP v 5. poglavju. Postopek finančnega prestrukturiranja za postopke zaradi insolventnosti je v nemški zakonodaji primerljiv s slovensko zakonodajo z manjšimi odstopanji. Ena izmed glavnih razlik med slovensko in nemško prisilno poravnavo je v ponderiranju terjatev pri ugotavljanju izida glasovanja upnikov za potrditev dolžnikovega načrta, saj v Nemčiji sodišče potrdi dolžnikov načrt. Njihov insolvenčni zakon določa, da zanj glasuje večina vseh upnikov in upniki, katerih terjatve predstavljajo večino terjatev vseh upnikov. V slovenski zakonodaji 205. člen ZFPPIPP določa, da je prisilna poravnava sprejeta, če zanjo glasujejo upniki, katerih skupni ponderirani znesek terjatev je najmanj enak 6/10 vsote vseh ponderiranih zneskov terjatev.

3.2 Avstrija

Avstrija je v letu 2010 spremenila in poenotila ureditve postopkov družb zaradi insolventnosti. Hkrati so se olajšali pogoji za sanacijo gospodarskih subjektov v postopkih zaradi insolventnosti.

Za uresničitev ciljev spremenjene insolvenčne zakonodaje so spremenili ureditev prisilne poravnave z naslednjimi dopolnitvami:

- 1) postopek prisilne poravnave se izvede na podlagi načrta finančnega prestrukturiranja,
- 2) dolžnik mora upnikom ponuditi najmanj 20-odstotno poplačilo v največ dveh letih od dneva sprejetja sanacijskega načrta; v primerih, ko dolžnik sam obdrži upravljanje nad insolventnim podjetjem pod nadzorom upravitelja, pa mora upnikom ponuditi najmanj 30-odstotno poplačilo v največ dveh letih,
- 3) namesto 75-odstotne večine, ki je bila potrebna za potrditev prisilne poravnave oziroma sprejetje načrta finančnega prestrukturiranja, je sedaj potrebna navadna večina,
- 4) avstrijska insolvenčna ureditev pozna zgolj dva razloga za uvedbo insolvenčnega postopka, in sicer plačilno nesposobnost in prezadolženost.

3.3 Španija

Španski insolvenčni zakon ureja enoten postopek, ki nadomešča v prejšnji ureditvi zajeto razlikovanje med stečajem in odlogom plačila. Enoten postopek se lahko zaključi kot klasični stečajni postopek ali kot reorganizacija med insolvenčnim dolžnikom in upniki, ki je podobna slovenski prisilni poravnavi.

Razlika med slovenskim in španskim postopkom zaradi insolventnosti je v tem, da lahko vlogo za začetek insolvenčnega postopka vloži dolžnik in z njo sproži prostovoljni postopek zaradi insolventnosti. V tem primeru je predvideno, da lahko dolžnik še naprej sam, vendar pod nadzorstvom, vodi posle in razpolaga s svojim premoženjem. Novi insolvenčni zakon v Španiji dolžniku dovoljuje, da sproži postopek zaradi insolventnosti že takrat, ko še ni v stanju insolventnosti, vendar jo pričakuje in je neizogibna. Vlogo za uvedbo postopka zaradi insolvenčnosti lahko v primeru plačilne nesposobnosti dolžnika predloži tudi upnik in z njo sproži prisilni postopek zaradi insolventnosti. V navedenem primeru se vodenje poslov in razpolaganje s premoženjem prenese na upravitelje.

SKLEPI IN PREDLOGI IZBOLJŠAV

Osrednji namen in cilj diplomskega dela je bil prikazati spreminjanje postopkov zaradi insolventnosti in soodvisnost stanja gospodarstva. To sem poskušala dokazati s predstavitvijo vseh sprememb in dopolnitvami insolvenčne zakonodaje z vplivi zakonov na vključene akterje v postopkih ter dejanskim stanjem družb.

Tezo, ki je bila postavljena v uvodu diplomskega dela, sem skozi raziskavo potrdila. Družba v poslovanju se lahko znajde v težavah in takrat ne ogroža le svojih lastnikov in zaposlenih, temveč preko svojih poslovnih partnerjev prispeva tudi k splošni gospodarski krizi. Dopolnitev insolvenčne zakonodaje in pravna ureditev področja kot dela materialnega in procesnega prava v Sloveniji, se je do danes pokazala za eno izmed bolj pomembnih področij, ki urejajo poslovanje družb. Slednje še posebej pride do izraza v času gospodarske krize, ki je v Sloveniji prisotna od leta 2008.

Zavedanje vedno večjega pomena insolventnega prava potrjujejo spremembe in dopolnitve ustrezne zakonodaje. Sprejetje insolvenčnega zakona ZPPSL leta 1993 in 6 let kasneje ZFPPOd sta pomenila prvi premik na tem področju. Sprejeta zakona kasneje nista več ustrezno urejala poslovanja družb v finančnih težavah. Sprememba in dopolnitev insolvenčne zakonodaje je bila nujno potrebna. V času gospodarske krize je slednje prišlo do izraza, zato je leta 2008 sledil nov insolvenčni zakon ZFPPIPP, ki je združil predhodna zakona in uskladi slovensko insolvenčno pravo s smernicami in evropskimi uredbami. Slovenski insolvenčni zakonodaji je sledilo še nekaj sprememb in dopolnitev do zadnje novele ZFPPIPP-E, ki je bila sprejeta letos. Skupen cilj novelam ZFPPIPP-ja je bil povečanje gospodarstva v Sloveniji in s tem tudi konkurenčnost tako doma, kot tudi v tujini. Odgovornost vseh vpetih subjektov se je tako še povečala, obenem pa zmanjšala možnost zlorab zakona. Povečala se je odgovornost in vpliv dolžnika, upnika, lastnika in organov v postopku. Zakon bolj jasno opredeljuje nastale situacije v družbi, njihove možnosti ter način in izvedbo posameznega postopka.

Kljub sprejetju obsežne novele ZFPPIPP-E, sprememb in dopolnitev zakonodaj tako na področju insolvenčnega prava, kot tudi na drugih področjih, še ni končano. Postavljajo se že nova vprašanja in predlogi, ki jih bo čez čas vedno več. Predlog zakona o sistemski razdložitvi je v fazi pisanja in bo s sprejetjem verjetno vplival tudi na druge zakone. Čas bo pokazal, kakšne uspehe za izpeljavo in njihove posledice prinašajo sprejete spremembe obravnavanih zakonov.

LITERATURA IN VIRI

- 1) Apovnik, P., Primožič, K. & Feri, A. (1999). Slovenski pravni leksikon z nemškimi in italijanskimi ustreznici geselskih besed. Ljubljana: OST svetovalne storitve.
Bergant, Ž. (2000). *Izvajanje zakona o finančnem poslovanju podjetij*. Najdeno 6. julija 2013 na spletnem naslovu http://www.vsr.si/index.php?option=com_content&view=article&id=99&Itemid=61
- 2) Bonitetna hiša I, d. o. o. (b. l.). *Interno gradivo 2013*. str. 3.
- 3) Doing Business – *Benchmarking Business Regulation*. (b. l.). Najdeno 25. avgusta 2013 na spletni strani http://www.doingbusiness.org/Explore_Topics/ClosingBusiness
- 4) Državni zbor Republike Slovenije. (2007). *Predlog zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju*.
Najdeno 5. avgusta 2013 na spletnih stranem naslovu: http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/izbranZakonAkt?uid=C12565D400354E68C1257367002E5FDC&db=kon_zak&mandat=IV&tip=doc
Državni zbor Republike Slovenije. (2012). *Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju*. Najdeno 5. avgusta 2013 na spletnih stranem naslovu <http://http://imss.dz-rs.si/imis/4cba7803994bf8262f3d.pdf>
- 5) Đorđević, M. (2012). *Upoštevanje sodne prakse po ZPPSL glede na pravno ureditev izpodbijanja dolžnikovih pravnih dejanj po ZFPPIPP*. Pravosodni bilten. XXXIII/2012, str. 129–146
- 6) Ivanjko, Š. (2008). Gospodarski subjekti na trgu – novosti in aktualna vprašanja gospodarskega prava. *Pravila finančnega poslovanja družb in drugih pravnih oseb po ZFPPIPP*, Portorož 2008. Maribor: Pravna fakulteta Univerze v Mariboru in Inštitut za gospodarsko pravo Maribor, str. 153–168.
- 7) Jerman, B. & Vidic, T. (2012). *Temelji civilnega in gospodarskega prava*. Teorija in praksa. Ljubljana: Javno podjetje Uradni list Republike Slovenije, d. o. o.
- 8) Jovanovič, D., Krajšek, D.N. & Volk, D. (2008). *Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP): z navzkrižnim navajanjem zakonodaje*. Uvodna pojasnila. Ljubljana: Planet GV.
- 9) Jovanovič, D. & Volk, D. (2010). *Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (z novelami ZFPPIPP-A, ZFPPIPP-B in ZFPPIPP-C): neuradno prečiščeno besedilo z navzkrižnim navajanjem zakonodaje*. Uvodna pojasnila o spremembah. Ljubljana: Planet GV.
- 10) Kocbek, M. (2008). Inštituti novele ZGD-1 in nadaljnje spreminjanje ZGD z usklajevanjem evropskega prava družb. *Gospodarski subjekti na trgu – novosti in aktualna vprašanja gospodarskega prava*. Portorož 2008. Maribor: Pravna fakulteta Univerze v Mariboru in Inštitut za gospodarsko pravo Maribor, str. 9–22.
- 11) Lajevec, M. (2012). Aktualna vprašanja postopka osebnega stečaja in odpusta obveznosti. *Odvetnik*, 56(2), str. 35–38.
- 12) Ministrstvo za finance. (b. l.) *Nacionalni reformni program 2013–2014*. Najdeno 26. avgusta 2013 na spletnem naslovu http://www.mf.gov.si/si/delovna_podrocja/evropski_semester/nova_evropska_razvojna_strategija_do_2020/nacionalni_reformni_program/
- 13) Ministrstvo za pravosodje. (b. l.) *Sodna statistika 2001*. Najdeno 25. julija 2013 na spletnem naslovu http://www.mp.gov.si/fileadmin/mp.gov.si/pageuploads/mp.gov.si/PDF/Sodna_statistika/stat_sodna_2001.pdf

- 14) Ministrstvo za pravosodje. (b. 1.) *Sodna statistika 2002*. Najdeno 25. julija 2013 na spletnem naslovu http://www.mp.gov.si/fileadmin/mp.gov.si/pageuploads/mp.gov.si/PDF/Sodna_statistika/stat_sodna_2002.pdf
- 15) Ministrstvo za pravosodje. (b. 1.) *Sodna statistika 2003*. Najdeno 25. julija 2013 na spletnem naslovu http://www.mp.gov.si/fileadmin/mp.gov.si/pageuploads/mp.gov.si/PDF/Sodna_statistika/stat_sodna_2003.pdf
- 16) Ministrstvo za pravosodje. (b. 1.) *Sodna statistika 2004*. Najdeno 25. julija 2013 na spletnem naslovu http://www.mp.gov.si/fileadmin/mp.gov.si/pageuploads/mp.gov.si/PDF/Sodna_statistika/stat_sodna_2004_celoletna.pdf
- 17) Ministrstvo za pravosodje. (b. 1.) *Sodna statistika 2004*. Najdeno 25. julija 2013 na spletnem naslovu http://www.mp.gov.si/fileadmin/mp.gov.si/pageuploads/mp.gov.si/PDF/Sodna_statistika/stat_sodna_2005_celotna.pdf
- 18) Ministrstvo za pravosodje. (b. 1.) *Sodna statistika 2005*. Najdeno 25. julija 2013 na spletnem naslovu http://www.mp.gov.si/fileadmin/mp.gov.si/pageuploads/mp.gov.si/PDF/Sodna_statistika/stat_sodna_2005_celotna.pdf
- 19) Ministrstvo za pravosodje. (b. 1.) *Sodna statistika 2006*. Najdeno 25. julija 2013 na spletnem naslovu http://www.mp.gov.si/fileadmin/mp.gov.si/pageuploads/mp.gov.si/PDF/Sodna_statistika/stat_sodna_2006_celotna.pdf
- 20) Ministrstvo za pravosodje. (b. 1.) *Sodna statistika 2007*. Najdeno 25. julija 2013 na spletnem naslovu http://www.mp.gov.si/fileadmin/mp.gov.si/pageuploads/mp.gov.si/PDF/Sodna_statistika/stat_sodna_2007_celotna.pdf
- 21) Ministrstvo za pravosodje. (b. 1.) *Sodna statistika 2008*. Najdeno 25. julija 2013 na spletnem naslovu http://www.mp.gov.si/fileadmin/mp.gov.si/pageuploads/mp.gov.si/PDF/Sodna_statistika/BILTEN_SS_2008-12_junij_09.pdf
- 22) Mulalić, E. (2011). Posebno varstvo terjatev delavcev v postopkih zaradi insolventnosti s prednostno pravico. *Pravna praksa*, 7, str. 13–14.
- 23) Murgel, J. (2008). Izvršba in postopki insolventnosti. *Gospodarski subjekti na trgu – novosti in aktualna vprašanja gospodarskega prava*. Portorož 2008. Maribor: Pravna fakulteta Univerze v Mariboru in Inštitut za gospodarsko pravo Maribor, str. 215–227.
- 24) Novak, K., D. (2005). Predlog sprememb ZPPSL, ZFPPod in ZPP. *Pravna praksa*, 8, str. 13–15.
- 25) Poslovni register Slovenije. (2010). *Število začelih stečajnih postopkov in število izbranih subjektov iz poslovnega registra Slovenije zaradi končanih stečajnih postopkov po skupinah poslovnih subjektov, v mesecih leta 2009*. Najdeno 20. avgusta 2013 na spletnem naslovu http://www.ajpes.si/doc/Registri/eObjave/Insolv/Stecaji_2009.pdf
- 26) Poslovni register Slovenije. (2011). *Število začelih stečajnih postopkov in število izbranih subjektov iz poslovnega registra Slovenije zaradi končanih stečajnih postopkov po skupinah poslovnih subjektov, v mesecih leta 2010*. Najdeno 20. avgusta 2013 na spletnem naslovu http://www.ajpes.si/doc/Registri/eObjave/Insolv/Stecaji_2010.pdf
- 27) Poslovni register Slovenije. (2012). *Število začelih stečajnih postopkov in število izbranih subjektov iz poslovnega registra Slovenije zaradi končanih stečajnih postopkov po skupinah poslovnih subjektov, v mesecih leta 2011*. Najdeno 20. avgusta 2013 na spletnem naslovu http://www.ajpes.si/doc/Registri/eObjave/Insolv/Stecaji_2011.pdf
- 28) Poslovni register Slovenije. (2013). *Število začelih stečajnih postopkov in število izbranih subjektov iz poslovnega registra Slovenije zaradi končanih stečajnih postopkov po skupinah poslovnih subjektov, v mesecih leta 2012*. Najdeno 20. avgusta 2013 na spletnem naslovu http://www.ajpes.si/doc/Registri/eObjave/Insolv/Stecaji_2012.pdf
- 29) Poslovni register Slovenije. (2013). *Število začelih stečajnih postopkov in število izbranih subjektov iz poslovnega registra Slovenije zaradi končanih stečajnih postopkov po skupinah*

- poslovnih subjektov, v mesecih leta 2013.* Najdeno 20. avgusta 2013 na spletnem naslovu http://www.ajpes.si/doc/Registri/eObjave/Insolv/Stecaji_2013.pdf
- 30) Plavšak, N. (2008). *Novosti ureditve prisilne poravnave v ZFPPIPP. Gospodarski subjekti na trgu – novosti in aktualna vprašanja gospodarskega prava.* Portorož 2008. Maribor: Pravna fakulteta Univerze v Mariboru in Inštitut za gospodarsko pravo Maribor, str. 169–188.
  - 31) Plavšak, N. (2011). *Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju ZFPPIPP z novelami ZFPPIPP-A do ZFPPIPP-D.*
  - 32) Plavšak, N. (2012). *Osebni stečaj. Pravosodni bilten.*, XXXIII/2012, str. 147–160.
  - 33) Samardžija, V. (2011). *Predlog novele noveli ZFPPIPP-D.* *Pravna praksa*, 10, str. 17–18.
  - 34) Slovenski inštitut za revizijo. (2008). *Kodeks poslovnofinančnih načel.* Najdeno 9. julija 2013 na spletnem naslovu http://www.si-revizija.si/financniki/pravila_stroke.php
  - 35) Šlamberger, M. (2004). *Odškodninska odgovornost stečajnega upravitelja.* *Pravna praksa*, 12, str. 7–8.
  - 36) Tratnik, M. (2008). *Stvarnopravna zavarovanja v stečaju, Portorož 2008. Gospodarski subjekti na trgu – novosti in aktualna vprašanja gospodarskega prava.* Maribor: Pravna fakulteta Univerze v Mariboru in Inštitut za gospodarsko pravo Maribor, str. 189–201.
  - 37) UNICTRAL. (2004). *Legislative Guide on Insolvency Law, Part One and Two.* Najdeno 30. julija 2013 na spletnem naslovu http://www.uncitral.org/pdf/english/texts/insolven/05-80722_Ebook.pdf
  - 38) UNICTRAL. (2010). *Legislative Guide on Insolvency Law, Part three.* Najdeno 30. julija 2013 na spletnem naslovu <http://www.uncitral.org/pdf/english/texts/insolven/Leg-Guide-Insol-Part3-ebook-E.pdf>
  - 39) Uredba Sveta št. 1346/2000. *Uradni list RS* 160/2000, str. 1.
  - 40) Varanelli, L. (2007). *Osebni stečaj – od rovaša do odpusta obveznosti.* *Pravna praksa*, 42, str. 6–7.
  - 41) Vodopivec, K. (2009). *Novi postopki osebnega stečaja – insolvenčni postopek.* *Pravosodni bilten.* XXX/2009, str. 99–110.
  - 42) Vodopivec, K. (2011). *Spremenjena določila postopka osebnega stečaja po noveli ZFPPIPP-C.* *Pravna praksa*, 52, str. 11–12.
  - 43) Volk, D. (2009). *Izvršba – izterjava denarnih terjatev. Zakon o izvršbi in zavarovanju (neuradno prečiščeno besedilo) z navzkrižnim navajanjem zakonodaje in podzakonskimi akti predpisi.* Ljubljana: Planet GV.
  - 44) *Zakon o finančnem poslovanju podjetij. Uradni list RS*, št. 54/1999, 110/1999, 97/2000; *Odl.US: UI 264/99-40, 50/2002 Skl.US: U-I-135/00-60, 93/2002; Odl.US: U-I-135/00-77, 117/2006-ZDDPO-2, 31/2007, 33/2007-ZSReg-B, 38/2007 Skl.US: U-I-117/07-7, 58/2007*
  - 45) *Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju. Uradni list RS* št. 40/2009, 59/2009, 52/2010, 106/2010-ORZFPPIPP21, 26/2011, 47/2011, 87/2011-ZPUOOD, 23/2012; *Odl.US: U-I-185/10-18, Up-1409/10-20, 48/2012; Odl.US: U-I-285/10-13, 47/2013, 63/2013-UPB7.*
  - 46) *Zakon o gospodarskih družbah. Uradni list RS* št. 15/2005.
  - 47) *Zakon o gospodarskih družbah. Uradni list RS* št. 42/2006, 60/2006 popr., 26/2007-ZSDU-B, 33/2007-ZSReg-B, 67/2007-ZTFI (100/2007 popr.), 10/2008, 68/2008, 23/2009; *Odl.US: U-I-268/06-35, 42/2009, 65/2009-UPB3.*
  - 48) *Zakon o preprečevanju zamud pri plačilih (ZPreZP-1).*(2012) (*Uradni list RS*, 56/2012).
  - 49) Žnidaršič Kranjc, A. *Planirani stečaji: značilnosti, razlogi, koristi in škoda v stečajih slovenskih podjetij.* Radovljica: *Didakta*, 1993.

50) Weis, M. (2013, 27. avgust). *Sistemska razdolžitev se zapleta že na papirju*. Najdeno 30. avgusta na spletni strani <http://www.finance.si/8346041/Sistemska-razdol%C5%BEitev-se-zapleta-%C5%BEe-na-papirju>

PRILOGE

PRILOGA 1: Seznam kratic

AJPES – Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve

DPS – dolgoročna plačilna sposobnost družbe

ZGD – Zakon o gospodarskih družbah

KPS – kratkoročna plačilna sposobnost družbe

KU – kapitalska ustreznost

ZFPPIPP – Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju

ZFPPOd – Zakon o finančnem poslovanju podjetij

ZPPSL – Zakon o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji

UNICTRAL – United Nations Commission on International Trade Law (Komisija Združenih narodov za mednarodno trgovsko pravo)

URL RS – Uradni list Republike Slovenije